

Klima og miljø i anskaffelser

Bjørn Kummeneje

Norsk Ståldag, 6.november 2025

Bjørn Kummeneje

- Mer enn 20 år som prosjektleder tidligfase bygg- og anlegg
- Leder av standardiseringskomite for utslippsfrie bygge- og anleggsplasser
- Seniorrådgiver bygg, anlegg og eiendom DFØ, avdeling for bærekraftige og innovative anskaffelser
- bjorn.kummeneje@dfo.no
- 97 54 45 49

DFØ er statens fagorgan for innkjøp

- DFØ har som hovedmål at «**Offentleg sektor gjer effektive og innovative innkjøp som bidrar til å fremje grøn omstilling og berekraftig utvikling**».

835
MRD NOK

Agenda

Kort om bestemmelsene

Anskaffelser.no og kriterieveiviseren

Praktisk bruk

Leverandørperspektivet

Anskaffelsesloven §5, (fra januar 2017)

«... skal innrette sin **anskaffelsespraksis** slik
at den bidrar til å redusere skadelig
miljøpåvirkning og fremme klimavennlige
løsninger der det er relevant.»

Anskaffelsesforskriften § 7-9, mai 2017

- **§ 7-9. Minimering av miljøbelastning**

Oppdragsgiveren skal legge vekt på å

...Der miljø brukes som
tildelingskriterium, **bør** det som
hovedregel vektes minimum 30
prosent.

tildelingskriterium, bør det som hovedregel
vektes minimum 30 prosent.

1.1.2024 Innskjerping i forskriften

Fra
bør
til
skal

5
ledd

§ 7-9. Klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser

- (1) Krav og kriterier etter denne bestemmelsen skal ha som mål å redusere anskaffelsens samlede klimaavtrykk eller miljøbelastning.
- (2) Oppdragsgiver **skal** vekte klima- og miljøhensyn med minimum tretti prosent.
- (3) Der oppdragsgiver angir tildelingskriteriene i prioritert rekkefølge, bør klima- og miljøhensyn være blant de tre høyest prioriterte.
- (4) Tildelingskriterier etter andre og tredje ledd kan erstattes med klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen, dersom det er klart at dette gir en bedre klima- og miljøeffekt og dette begrunnes i anskaffelsesdokumentene. Dersom oppdragsgiver ikke prioriterer i tråd med tredje ledd, skal det stilles klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen, og dette skal begrunnes i anskaffelsesdokumentene.
- (5) Forpliktelsen til å stille krav eller kriterier etter denne bestemmelsen gjelder ikke dersom anskaffelsen etter sin art har et klimaavtrykk og en miljøbelastning som er uvesentlig og dette begrunnes i anskaffelsesdokumentene.

Forskrift om offentlige anskaffelser (fra 1.1.2024)

§ 7-9. Klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser

- (1) Mål: redusere klimaavtrykk eller miljøbelastning
- (2) Hovedregel: vekte klima- og miljøhensyn med minimum tretti prosent
- (3) Prioritert rekkefølge: bør klima- og miljøhensyn være blant de tre høyest prioriterte
- (4) Tildelingskriterier kan erstattes med klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen
- (5) Forpliktelsen gjelder ikke dersom klimaavtrykk og miljøbelastning er uvesentlig

Klima og miljøhensyn - mer enn CO₂-utslipp

Å ivareta klima- og miljøhensyn innebærer å unngå eller minimalisere direkte og indirekte **klimagassutslipp** og **forurensing** til luft, grunn og vann, samt å hensynta **naturmangfold**, og å fremme **energieffektivisering**, ressurseffektivitet og giftfrie sirkulære verdikjeder. Lista er ikke uttømmende.

Ivaretagelse av klima- og miljøhensyn forutsetter at oppdragsgiver hensyntar **livssyklusen** til det som skal anskaffes. Elementer som kan fremme høy kvalitet, lang levetid og reparerbarhet skal hensyntas i anskaffelsen.

Valget mellom vekting og krav

Vekting stimulerer til konkurranse

Når noen har mer klima- og miljøvennlige løsninger

Et tildelingskriterium må være egnet til å skille tilbudene

Bruk krav når markedet er modent

Alle (eller mange) kan levere de samme løsningene

Et tildelingskriterium vil ikke skille tilbudene

Krav eller kriterier – Et spørsmål om enten eller

(4) Tildelingskriterier etter andre og tredje ledd **kan erstattes** med klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen, dersom det er **klart at** dette gir en bedre klima- og miljøeffekt og dette **begrunnes** i anskaffelsesdokumentene

3a. Hvis konkurranse er best:
Formuler kriterium og dokumentasjonskrav

1. Identifiser de vesentligste klima- og miljøeffektene

2. Vurder: Hva gir best effekt i markedet?

3b. Hvis krav: Formuler krav og **Dokumenter** begrunnelsen

Agenda

Kort om bestemmelsene

Anskaffelser.no og kriterieveiviseren

Praktisk bruk

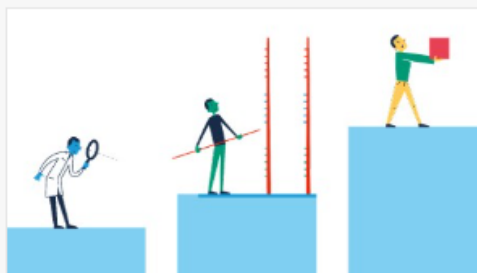
Leverandørperspektivet

Tre viktig verktøy på anskaffelser.no/ Bærekraftige anskaffelser/Klima og miljø

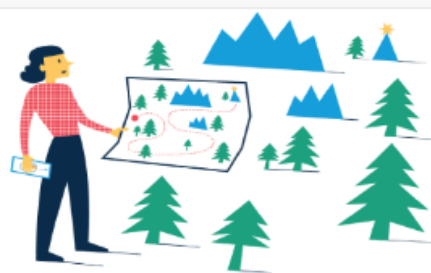
[Hjem](#) / [Bærekraftige anskaffinger](#) / Klima og miljø i offentlige anskaffelser

Klima og miljø i offentlige anskaffelser

Kriterieveiviseren

Finn formuleringer til krav og kriterier for miljø og sosialt ansvar, og dokumentasjon av kravene, som kan stilles i en anskaffelsesprosess.

Klima- og miljørisikolisten

Finn informasjon om sentrale klima- og miljøbelastninger for ulike anskaffelser, og tiltak som kan gjøres for å ta hensyn til disse.

Veileder til regler om klima- og miljøhensyn

Få veiledning for å etterleve reglene om 30 % vektlegging av klima- og miljøhensyn.

Veiledere og verktøy om grønne anskaffelser

Kom i gang med grønne anskaffelser

Veilederen gir en introduksjon til hva grønne anskaffelser er, hva dere er pliktig til å gjøre som offentlig oppdragsgiver og hvordan dere kan stille gode klima- og miljøkrav.

Handlingsplan for grønne og innovative anskaffelser

Handlingsplanen viser hva som skal til for å øke andelen grønne og innovative offentlige anskaffelser.

DFØ har publisert veileder om reglene

- Generell innføring i reglene
- Eksempler
- Konkret veiledning og eksempler for prioriterte kategorier, herunder BA og møbler
- Tilhørende verktøy
 - [Kriterieveiviseren](#)
 - [Klima- og miljørisikolisten](#)
- Veiledningen er dynamisk og blir videreutviklet

Veileder til regler om klima- og miljøhensyn

Hvordan etterleve reglene om 30 % vektlegging av klima- og miljøhensyn

Klima- og miljørisikolisten

- Kriterieveiviseren inneholder forslag til krav og kriterier for prioriterte kategorier
- Klima- og miljørisikolisten supplerer kriterieveiviseren og gir veiledning om en rekke andre kategorier
- Ordnet etter CPV-koder på hovednivå

Klima- og miljørisikolisten

Finn informasjon om klimaavtrykk og miljøbelastning for din innkjøpskategori og tiltak for å ta hensyn til disse.

Bruk av listen

Listen angir DFØs vurdering av klimaintensitet og sentrale miljøbelastninger for innkjøpskategorier på overordnet nivå ([CPV-koder](#) på hovednivå).

Informasjonen i listen er grovkornet og ment å gi et utgangspunkt for en bredere vurdering, der den kombineres med andre vurderinger av miljøbelastning og klimagassutslipp for den konkrete anskaffelsen.

For mer informasjon, se [veilederen til regler om klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser](#).

Hva menes med klimaintensitet?

Klimaintensitet uttrykker tonn CO₂-ekvivalenter (klimagasser) per million kroner brukt innen den enkelte innkjøpskategorien. Estimatenes i listen gjelder for innkjøpskategorien samlet. Det kan være store variasjoner innenfor innkjøpskategorien.

Forslag til krav og kriterier finnes i Kriterieveiviseren

Inneholder en rekke forslag til ytelseskrav og kontraktskrav

Anskaffelser.no

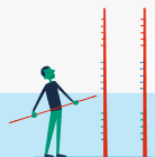
Fagsider om offentlige anskaffelser

Anskaffelser.no / Kriterieveiviseren

Kriterieveiviseren – veileder til bærekraftige krav

Velg innkjøpskategori

Velg dine krav og kriterier

Last ned krav og kriterier

Finn gode krav og kriterier for å sikre deg bærekraftige anskaffelser. Velg din innkjøpskategori og få oversikt over DFØs forslag til krav, og få nyttige tips på veien.

Start her. Velg først din innkjøpskategori

Anlegg

Anlegg →

Avfallsinnsamling

Avfall fra tjenesteytende virksomhet →

Husholdningsavfall →

Bygg

Nybygg →

Rehabilitering →

IKT

PC-er, skjermer og nettbrett →

Mat- og måltidstjenester

Mat- og drikkeprodukter →

Måltidstjenester →

Møbler og tekstiler

Kontormøbler →

Transport

Person- og varebiler →

Transport av varer og tjenester →

Og 7 forslag til tildelingskriterier innen BAE

- Energiforbruk per m2 og per bruker/ansatt/årsverk
- Reduksjon av effektbehov
- Ombruk av eksisterende bygg/bygningselementer
- Byggavfallsminimering
- Massetransport og massehåndtering
- Utslippsfri byggeplass og anleggsområde
- Asfalt med lavt klimaavtrykk

Oversikt over alle krav og kriterier for kategorien

Bokmål
Nynorsk
Engelsk

Ja, det er faktisk smart
å lese dette først!!!

Lenke til utvalgte
eksempler i
Eksempelbanen

Språk

Meny

Anskaffelser.no

Fagsider om offentlige anskaffelser

Anskaffelser.no / Kriterieveiviseren / Nybygg og rehabilitering

 Du har valgt: Rehabilitering

1. Les dette først!

— Dette må du vite før du skal anskaffe nybygg og rehabilitering

2. Velg dine krav og kriterier her!

 DFØs minimumsanbefaling

Kravspesifikasjon

Skjul

Kravspesifikasjon er minimumskravene som stilles til egenskapene til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som oppdragsgiveren skal anskaffe.

Sirkulærøkonomi

☐

Bygg for endringsdyktighet og ombruk

☐

Unngå ikke-fornybare mineraler

☐

Livssyklus kostnader (LCC)

Eksempler på anskaffelser av Nybygg og rehabilitering

Se hvordan grønne krav og kriterier er brukt i konkrete anskaffelser.

Asker viser at sirkulære bygg ikke behøver å koste mer

«Trafikklysmetode» fremmer ombruk ved nye Trondheim katedralskole

Kontering med NS 3454 – grunnlaget for smarte valg om bygg

«Totalentreprise med god tone» høynet klimamålet for nybygg

Smart ledelse ga suksess for miljø og HMS i bygging av skoler

Kontrakt inngått: 2024

Stål gir grønnere og rimeligere pumpestasjon

Tips fra en tilbyder og smart tildelingskriterium førte til ØyVAR AS' anskaffelse av pumpestasjon i rustfritt stål – framfor konvensjonell løsning med glassfiber og betong.

Tore Brakstad

☎ 46 93 94 50

✉ tore.brakstad@oyvar.no

Eivind Hoff-Elimari

☎ 95 42 95 17

✉ eivind.hoff-elimari@dfo.no

Anskaffelsestype: Totalentreprise under terskelverdi

Verdi: 1,4 mill. kr eks. mva.

Tilbydere: 2

Leverandører: Norvatek

Konkurransedokument

Innholdsfortegnelse

→ Om anskaffelsen

Framgangsmåte

Oppdragsgiverens råd og erfaringer

Tilhørende dokumenter

Pumpa i rustfritt stål monteres direkte i singel og trenger ikke forankring i noen stor og tung betongplate.

Foto: ØyVAR AS

Pumpestasjonen sto ferdig 5. oktober 2024 i Dala på Sotra.

Foto: Cad Service Vest/ Rune Sætre

Pumpestasjonen er utført i rustfritt stål også innvendig.

Foto: ØyVAR AS

Agenda

Kort om bestemmelsene

Anskaffelser.no og kriterieveiviseren

Praktisk bruk

Leverandørperspektivet

Begrensning av klimagassutslipp på tre ulike måter

Klimagassberegninger for utvalgte bygningsdeler

Velg ambisjonsnivå

Grunnleggende

Viderekomne

Sammenlign nivåene

Klimagassberegninger for utvalgte bygningsdeler

Oppdatert: 30.08.2022

Viktig Informasjon

Dette kravet kan brukes når du er i byggeprosessens steg: 3,4,5,6

Kravformulering

Leverandør skal gjøre separate klimagassberegninger for alternative løsninger for bygningsdeler i tabellen:

Bygningsdel for alternativsvurderinger	Komponenter som skal medregnes
22 Bæresystemer	Søyler, Bjelker, Eventuelle bærende eller avstivende vegger (innvendig og utvendig)
23 Yttervegger	Vinduer, glassfasade og ytterdører, Utvendig fasadekledning, Isolasjon, Innvendig kledning, Bindingsverk, Eventuelle solceller
24 Innervegger	Bindingsverk, Isolasjon, Bygningsplater, Systemvegger og glassfelter, Innvendige dører
25 Dekker	Konstruksjonsstål, Tiltak for å sikre trykkestilt
26 Yttertak	Isolasjon, Tiltak for å sikre trykkestilt

Beregningene gjelder for bygninger, og

• Produksjon

• Transport

• Utskifting

Klimagassberegninger for bygninger i

Dersom det ikke finnes referanser til klimagassberegninger i

Da kan beregningene for klimagassberegninger i bygninger og derved klimagasspåvirkningen. Hvis det i forprosjektet er valgt hovedmaterialer eller

Brukes til vurdering av konstruksjonsalternativer i tidligfase

Klimagasskrav for hele bygget

Oppdatert: 31.08.2022

Klimagasskrav for hele bygget

Viktig Informasjon

Dette kravet kan brukes når du er i byggeprosessens steg: 6.

Klimagassberegningene skal fortrinnsvis baseres på EPD-er eller tilsvarende tredjepartsverifiserte miljødeklarasjoner, som er representative for valgte materialtyper i prosjekteringen. EPD-er som benyttes i klimagassberegningene skal representere samme funksjonelle krav (isolasjonsevne, brann, lyd etc.) som materialene det prosjekteres med. EPD-ene må i tillegg representere riktig produksjonsland så langt det lar seg gjøre. Dersom det ikke finnes en representativ EPD, kan representative utslippsfaktorer fra databaser som Ecoinvent eller lignende benyttes. For betong kan utslippsfaktorer for riktig lavkarbonklasse og fasthetsklasse fra Norsk Betongforenings Publikasjon 37 (2020) benyttes. Klimagassberegningene kan utføres med ulike verktøy, men dersom beregningene gjøres med One Click LCA, skal det gjøres noen justeringer:

Kravformulering

(*se informasjon om kravet)

Leverandør skal ved endt detaljprosjekt beregne klimagassutslipp fra materialer i bygget i henhold til NS 3720 – Metode for klimagassberegninger for bygninger basert på prosjekterte materialmengder. Klimagassberegningen skal dokumentere at prosjektet ikke overstiger utslippsrammen i klimagassbudsjettet på xx kg CO2e/m2 BTA [utslippsramme for avansert nivå hentes fra verktøyet og limes inn her]. Utslippsrammen omfatter følgende: Livsløpsfaser: produksjon (A1-A3), transport til byggeplass (A4) og utskifting av materialer med lavere klimagassutslipp enn de som er i bygget. Beregningene fremgår av: Vedlegg 1 – Bygningsdeler I tillegg skal Pelefundamentet holdes utenfor klimagassberegningene med lave klimagassutslipp. Klimagassberegningene skal gjøres separat og for hver for Vedlegg 1 – Bygningsdeler Oversikt over referansenivåene for uttømmende tabellen, må de byggets totale materialbruk. Dersom noen materialer skal utelates må det gjøres en vurdering av den relative betydningen for total mengde iht. NS 3720.

Bygningsdeler/komponenter	Materialer/sjikt som medregnes
Søyler, Bjelker og dragere	Betong, armeringsstål,

Leverandør skal bekrefte at løsning oppfyller utslippsrammen

Klimagasskrav til byggematerialer

Oppdatert: 30.08.2022

Klimagasskrav til byggematerialer

Viktig Informasjon

Dette kravet kan brukes når du er i byggeprosessens steg: 6,7

Kravformulering

Materialer og produkter spesifisert i Tabell 1 skal tilfredsstille utslippsgrensene i tabellen. Det skal brukes materialer og produkter med maks utslipp av klimagasser som spesifisert i tabellen under. Utslippsgrensene i tabellen gjelder summen av klimagassutslipp for produktet fra råvare til fabrikkport (A1 – A3 iht. EN15804 og NS 3720). Biogent karbonopptak skal ikke inkluderes i disse verdiene. For noen materialer inkluderer utslippskravet også A4, utslippene fra transport fra fabrikk til byggeplass. Beregning av disse utslippene skal være prosjektspesifikk. Utslippene fra transport kan være angitt i prosjektspesifikk EPD eller kan beregnes med transportkalkulatoren og legges sammen med utslippstallene for A1-A3 fra EPD/dokumentasjon. I kalkulatoren velges transportmiddelet «Lastebil 16-32 tonn, EURO 5, 50 % Fyllingsgrad». Antall km som fylles inn skal representere avstanden fra fabrikkport til byggeplassen.

Materialgruppe	Materiale	Enhet	Utslippskrav	Inkluderte faser
Plasstøpt betong				A1-A3
Hulldykker				A1-A4
Søyler/Bjelker				A1-A4
Vegger				A1-A4
Massivtre	Massivtre, krysslimt	kg CO2 ekv/m3	150	A1-A4
Konstruksjonsstål	Valsede profiler, bl.a. I.H.U.L.T	kg CO2 ekv/kg	1.3	A1-A3

Stiller konkrete utslippskrav og bruk av resirkulerte materialer

Bruk av EPD

- EPD - Environmental Product Declaration
- Utprøvd for asfaltkontrakter med godt resultat
- Metoden kan tilpasses andre kontrakter der ytelsen eller varen kan dokumenteres med en EPD
- Se [EPD-norge.no](https://epd-norge.no) for mer informasjon

EPD må være ihht ISO 14025. For "Construction materials" må også EPD være ihht EN15804. Andre produktgrupper kan ha andre standarder som mandatory/option

EPD må være publisert av en EPD Program Operatør. Et tips er om EPD Program Operatør er medlem av ECO Platform.

EPD må være 3 parts verifisert

EPD må være gyldig. Har normalt en varighet på 5 år.

Hvordan bruke EPD som grunnlag for å vekte klima- og miljø i anleggsanskaffelser?

19. januar 2024 av Cecilie Endresen

Her finner du "oppskriften" og "beste praksis" på bruk av metoden/klimakalkulatoren.

Det kan være utfordrende å vite hvordan man best kan imøtekomme 30% kravet til klima- og miljø i anleggsanskaffelser.

Siden 2002 har Statens Vegvesen, i samarbeid med EBA og entreprenørene, sett på hvordan utforme kontraktene på asfaltområdet, sånn at det skal lønne seg for både tilbydere å være miljøforbilde, samtidig som oppdragsgiver får optimalisert reduksjonen av CO₂-utslipp.

Ved å etterspørre EPD (Environmental Product Declaration; miljøprofilen på et produkt hvor produksjon av råvarer, transport, produksjon av asfalt og utlegging inngår) blir det synlig hvor mange kg CO₂ som slippes ut i en kontrakt, og oppdragsgiver kan vekte til fordel for tilbyder med lavest CO₂-utslipp.

Tildelingskriterium: Asfalt med lavt klimaavtrykk

Tilbud premieres for ferdig utlagt asfalt med lavest Co2-utslipp

- Det skal leveres EPD i henhold til NS-EN 15804+A2:2019 for hver massetype på de punkt som er beskrevet i konkurransegrunnlaget
- Leverandøren som leverer asfalten med det laveste CO2-utslippet får ikke påslag i tilbudssummen. De som slipper ut mer får et kronepåslag per kg CO2-ekvivalenter (7,50 kr for 2024).

Entreprenør	EPD	Totalt utslipp	Påslag
A	50 kg CO2eq/tonn asfalt	500.000 kg CO2eq	0 (lavest utslipp)
B	60 kg CO2eq/tonn asfalt	600.000 kg CO2eq	750 000 kr (600.000-500.000) = 100.000 kg/CO2eq * 7,50 kr/kg CO2eq

LUP - webinar
19.02.204

KI-verktøy som måler bruk av tekstene fra Kriterieveiviseren

Søk i kategorier

Kraftforsyning (0) ▾

Tekstiler (0) ▾

Gjennomgaaende_krav (0) ▾

Batterier (0) ▾

Anlegg (162) ▲

Asfalt med lavt klimaavtrykk (0)

Avfallshåndtering på anleggsplass (1)

Avfallshåndtering på anleggsplass 🚀 (2)

Forurensning fra anleggsmaskiner og utstyr (4)

Gjenbruksasfalt (0)

Istandsetting av anleggsområdet (5)

Kartlegging av fremmede arter (8)

Klimakrav til materialer (17)

Klimakrav til materialer 🚀 (11)

Lavtemperatur asfalt (3)

Anlegg

Klimakrav til materialer

Kriterieteksten

[Åpne i kriterieveiviseren](#) 📄

Det skal brukes materialer og produkter med maks utslipp av klimagasser som spesifisert i tabellen. Utslippskravet gjelder summen av klimagassutslipp for produktet fra råvare til fabrikkport (A1 – A3 iht. EN15804).

Produkter og materialer i tabellen skal dokumenteres med EPD eller tilsvarende miljødeklarasjon type III iht. ISO 14025.

Treff på bruk av dette kriteriet

Alle treffene her handler om dette kriteriet, men har ikke nødvendigvis blitt formulert likt som i kriterieveiviseren.

10

Oppdragsgivere
bruker dette
kriteriet

12%

Av dokumentene er
over 40% likt
formulert

88%

Av dokumentene er
under 40% likt
formulert

Likt formulert (2) ⓘ

Ulikt formulert (15) ⓘ

Sorter

Høy likhet øverst

År

Alle

KI-verktøy som måler bruk av tekstene fra Kriterieveiviseren

Søk i kategorier

Kraftforsyning (0) ▾

Tekstiler (0) ▾

Gjennomgaaende_krav (0) ▾

Batterier (0) ▾

Anlegg (162) ▾

Avfall fra tjenesteytende virksomhet (6) ▾

Husholdningsavfall (3) ▾

Nybygg og rehabilitering (169) ▲

Klimagassberegninger for utvalgte bygningsdeler (3)

Klimagassberegninger for utvalgte bygningsdeler 🚀 (3)

Klimagasskrav for hele bygget (20)

Klimagasskrav til byggematerialer (24)

Klimagasskrav til byggematerialer 🚀 (22)

Livssykluskostnader (LCC) (2)

Nybygg og rehabilitering

Klimagasskrav til byggematerialer

Kriterieteksten

[Åpne i kriterieveiviseren](#) ✕

Materialer og produkter angitt nedenfor skal tilfredsstille utslippsgrensene i tabellen.

Det skal brukes materialer og produkter med maks utslipp av klimagasser som spesifisert i tabellen under. Utslippsgrensene i tabellen gjelder summen av klimagassutslipp for produktet fra råvare til fabrikkport (A1 – A3 iht. EN15804 og NS 3720). Biogent karbonopptak skal ikke inkluderes i disse verdiene.

For noen materialer inkluderer utslippskravet også A4, utslippene fra transport fra fabrikk til byggeplass. Beregnin...

[Vis mer](#) ▾

Treff på bruk av dette kriteriet

Alle treffene her handler om dette kriteriet, men har ikke nødvendigvis blitt formulert likt som i kriterieveiviseren.

7

Oppdragsgivere
bruker dette
kriteriet

46%

Av dokumentene er
over 40% likt
formulert

54%

Av dokumentene er
under 40% likt
formulert

Likt formulert (11) ⓘ

Ulik formulert (13) ⓘ

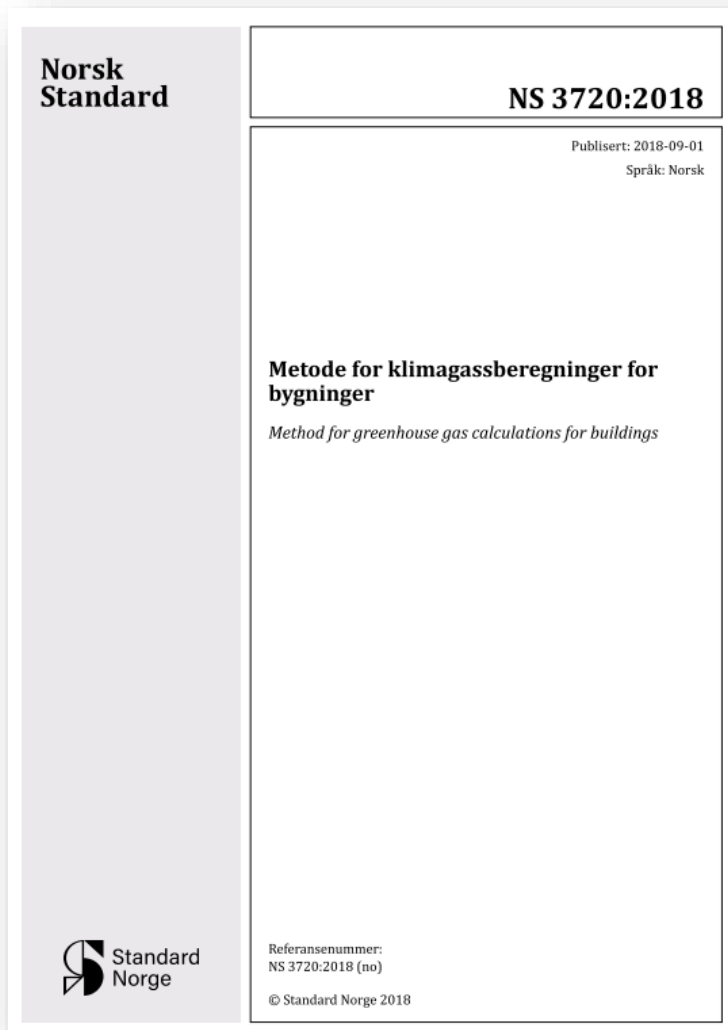
Sorter

Høy likhet øverst

År

Alle

Konkurranse på klima forutsetter felles spilleregler

Vi har en standard for bygg
- Men beregningsresultatene
spriker mye

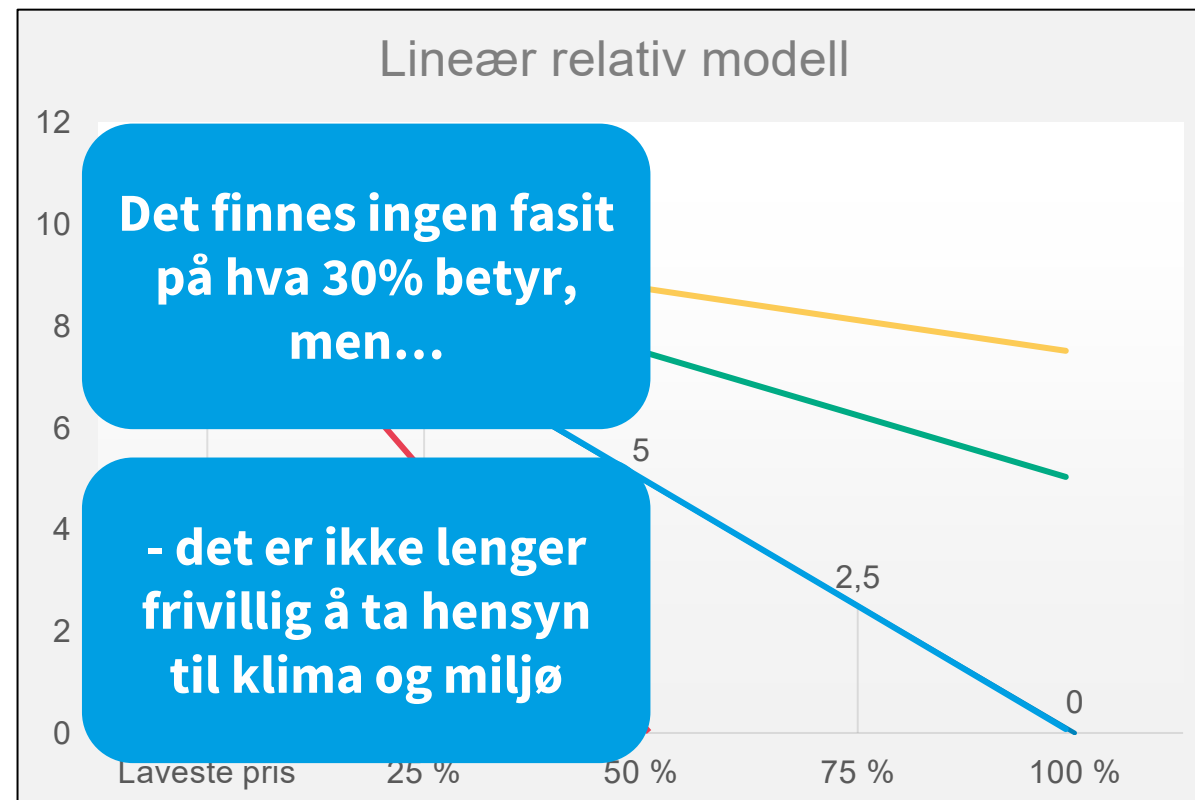
Det finnes ikke en omforent
definisjon av «grønt stål»

Og arbeidet med en standard
for infrastruktur har nettopp
startet

30 % - av hva?

- Av kontraktsverdien?
- Av laveste pris?
- Vekting innebærer betalingsvilje
- Hva med påslags- og fratrekksmodeller?

[Se presentasjon om evalueringsmodeller i opptak av lansering av ny veileder](#)

Les om evaluering i [vedlegg 1 til DFØs veileder](#) og om [prissetting av kvalitet som evalueringsmodell](#) på [anskaffelser.no](#)

Poengmodell: Utfallet er avhengig av laveste pris

Tilbud	Kvalitetspoeng
A	3,5
B	7
C	8,4

1

Tilbud	Kvalitetspoeng	Pris	Prispoeng	Sum
A	3,5	20 MNOK	10	13,5
B	7	24 MNOK	8	15
C	8,4	27 MNOK	6,5	14,9

Laveste pris gis 10 poeng

Med 20 mill som laveste pris
vinner tilbud B

2

Tilbud	Kvalitetspoeng	Pris	Prispoeng	Sum
A	3,5	23 MNOK	10	13,5
B	7	24 MNOK	9,6	16,6
C	8,4	27 MNOK	8,3	16,7

Med 23 mill som laveste pris
vinner tilbud C

Agenda

Kort om bestemmelsene

Anskaffelser.no og kriterieveiviseren

Praktisk bruk

Leverandørperspektivet

Offentlige anskaffelser

- Plikt til konkurranse
- Krav til effektiv ressursbruk, grunnleggende prinsipper
- Plikt til å ta samfunnsansvar
- Begrenset mulighet for kommunikasjon når kunngjort
- Ikke for lange kontrakter
- Verken konkurransegrunnlaget eller kontrakten kan endres vesentlig selv om partene er enige

Private anskaffelser

- Kan kjøpe direkte uten konkurranse
- Etikk
- Kan kommunisere både før, under og etter kontraktsinngåelse
- Kan ha langvarige kontrakter og relasjoner
- Spesifikasjonen kan endre vesentlig
- Kontrakten kan endres vesentlig dersom partene er enige

Offentlig anskaffelser er komplisert

og står ofte ikke i forhold til tilgjengelig tid og kompetanse

Hvordan kan leverandørene bidra?

Råd til leverandørene

- Delta på dialogkonferanser
- Be om en-til-en-møte
- Sett dere inn i kommunens prioriteringer
- Vær i selgermodus & skriv gode tilbud
- Følg med på tidligkunngjøringer (RFI)
- Søk sammen med likesinnede (Skift)
- Dele gode eksempler med andre oppdragsgivere
- Må kunne dokumentere miljøeffekt

Råd til bransjeorganisasjon

- Stimulere til utvikling av bransjen
- Organiser dialogkonferanser og inviter flere oppdragsgivere
- Påvirke oppover og nedover i verdikjeden
- Se på CSRD som en mulighet til å utvikle bransjen og ikke en byrde
- Tenk på dere selv som samfunnsaktør

Listene er ikke uttømmende – fyll gjerne inn flere forslag! dfø

Hva er beste måten å redusere klimaavtrykk og miljøbelastning?

Kundene trenger

- Kunnskap om produkters klimafotavtrykk og miljøbelastning
- Kjennskap til alternativene

Leverandørene kan bidra med

- God og forståelig informasjon
- EPD (Environmental product declaration)

Listene er ikke uttømmende – fyll gjerne inn flere forslag!

Hva kan markedet levere og hva har andre fått til?

Kundene trenger

- Trygghet for at «grønne» produkter har like gode kvalitet som «grå»
- Kompetanse til å kunne sammenlikne

Leverandørene kan bidra med

- Tredjeparts dokumentasjon og tester
- Kundereferanser

Listene er ikke uttømmende – fyll gjerne inn flere forslag!

Hvordan skal anskaffelsen innrettes for å få de beste løsningene?

Kundene trenger

- Å få dekket sitt behov +++
 - Lav klimaavtrykk og miljøbelastning
 - God kvalitet
 - Riktig pris
 - Leveringssikkerhet
- En god og stabil leverandør

Leverandørene kan bidra med

- Gode eksempler på anskaffelser som har stilt krav på rett nivå
- Være aktiv og stille spørsmål ved veiledende kunngjøring og konkurranse

Listene er ikke uttømmende – fyll gjerne inn flere forslag!

Direktoratet
for forvaltning og
økonomistyring